

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان کردستان

- عنوان پروژه: پایش و ثبت بز مرخز
- شماره مصوب پروژه: ۹۶۰۴۴۹-۱۳-۹۶۰۱۳-۰۷۷-۱۳-۵۳-۱۲۴
- نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد): سیما ساور سفلی
- نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: حمید رضا بهمنی
- نام و نام خانوادگی ناظران:
- نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
- نام و نام خانوادگی همکاران: ابوالحسن صادقی پناه - نادر اسدزاده - سیما ساور سفلی - محمدحسین بنابازی - علیرضا اقبال - امیر طاهری یگانه - حامد امین رسولی - ملیحه کمالپور - مجید افشار
- محل اجرا: استان کردستان
- تاریخ شروع: ۹۶/۵/۱
- مدت اجرا: ۱۸ ماه
- ناشر:
- شمارگان (تیراژ):
- تاریخ انتشار:
- این اثر در مورخ ۹۹/۴/۳ با شماره ۵۷۷۲۶ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.

حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده :

به منظور پایش وضعیت موجود و ثبت ملی و بین المللی بز نژاد مرخز، از اطلاعات و منابع گله های بز مرخز در دو ایستگاه و گله های مردمی در سالهای گذشته و زمان اجرای پروژه استفاده شد و صفات ظاهری، زیست سنجشی، تولیدی و تولید مثلی مورد بررسی قرار گرفتند. در پاییز ۱۳۹۸ به تمامی مناطقی که در آنها بز مرخز پراکنده شده بود، مراجعه شده و ضمن ثبت موقعیت گله ها در سامانه مکان مینا، نمونه خون جهت ذخیره DNA در بانک ژن تهیه و اطلاعات لازم در مورد وضعیت گله ها و دلایل کاهش جمعیت بز مرخز و مشکلات دامداران از طریق پرسشنامه و مصاحبه با دامداران جمع آوری گردید. در معرض خطر بودن نژاد، بر اساس چند سیستم ارزیابی و معیارهای جمعیتی، جغرافیایی و ژنتیکی مشخص گردید. صفات مورد بررسی جمعبندی و در کاتالوگ نژادی ارائه شد. بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۸، از کل ۱۱۷۵ رأس، در زیستگاه اصلی (۷۱۵ رأس) و ایستگاهها (۴۶۰ رأس) به ترتیب ۶۱٪ و ۳۹٪ از جمعیت بز مرخز پراکنده شده و ۹۲٪ از جمعیت بز مرخز در زیستگاه های طبیعی، به شدت متمرکز و در دایره ای به شعاع کمتر از ۷ کیلومتر در آرمرده بانه توزیع شده اند. بر اساس تمامی سیستم های ارزیابی و معیارهای سه گانه، این نژاد در زیستگاه خود در معرض خطر انقراض بوده و در وضعیت بحرانی قرار دارد. توصیه می شود به منظور تهیه چارچوب برنامه حفاظت در زیستگاه، تجزیه و تحلیل حیاتی جمعیت انجام شده و حفاظت در سه سطح کرایوژنیک، ایستگاه و زیستگاه عملیاتی شود.

کلید واژه ها: بز مرخز، ثبت و پایش، کردستان